

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Студента 2-го курсу магістратури денної форми навчання

спеціальності 051 Економіка

освітньо-наукової програми Економіка бізнесу

Небоги Владислава Васильовича

Науковий керівник

д.е.н., професор, Дмитро Олександрович Баюра

Засвідчую, що в цій дипломній

роботі немає запозичень із праць

інших авторів без відповідних посилань

Студент _____

(підпис)

Робота допущена до захисту в ЕК рішенням кафедри економіки підприємства
від «15» травня 2023р., протокол №11.

Завідувач кафедри економіки підприємства,

Доктор економічних наук, професор

Филюк Галина Михайлівна

(підпис)

Київ - 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Сутність та зміст організаційно-економічного механізму корпоративного управління.....	6
1.2. Основні елементи організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ.....	12
1.3. Особливості формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ.....	17
II РОЗДІЛ. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРАТ «ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ СИРОРОБНИЙ КОМБІНАТ»	23
2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «ЗСК».....	23
2.2. Організаційне забезпечення корпоративного управління на ПрАТ «ЗСК».....	27
2.3. Оцінка організаційно-економічного механізму ефективності корпоративного управління ПрАТ «ЗСК».....	31
III РОЗДІЛ. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРАТ «ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ СИРОРОБНИЙ КОМБІНАТ»	44
3.1. Підвищення ефективності функціонування наглядової ради підприємства.....	44
3.2. Вдосконалення роботи комітету з оплати праці.....	48
ВИСНОВКИ	51
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	54

ВСТУП

У сучасному світі, де швидкі технологічні зміни, конкуренція та глобалізація стали нормою, важливість ефективного корпоративного управління стає все більшою. Зростання конкуренції на ринку, зміна економічних умов, посилення вимог до відповідальності управлінських кадрів, економічні процеси стають все більш складними, а вимоги до якості управління підприємствами зростають - все це підкреслює важливість розробки та впровадження ефективного організаційно-економічного механізму корпоративного управління. Він дозволяє забезпечити ефективне функціонування підприємства, знизити ризики та втрати, збільшити конкурентну перевагу та покращити ринкову позицію компанії.

Крім того, зростає значення забезпечення сталого розвитку бізнесу та соціальної відповідальності компаній. Ефективне корпоративне управління дозволяє забезпечити позитивний вплив бізнесу на соціальне середовище, підвищити довіру споживачів та інвесторів, залучити нові інвестиції та розширити ринки збуту.

Метою дипломної роботи є дослідження основних елементів організаційно-економічного механізму корпоративного управління та розробка рекомендацій щодо покращення його ефективності на прикладі конкретної приватного акціонерного товариства. Крім того, метою роботи є виявлення проблем та недоліків в роботі органів корпоративного управління та запропонування шляхів їх вирішення з метою забезпечення сталого розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності на ринку.

Відповідно до поставленої мети визначені наступні завдання:

- визначити сутність та зміст організаційно-економічного механізму корпоративного управління;
- охарактеризувати основні елементи організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ

- проаналізувати особливості формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ
- охарактеризувати організаційно-економічну діяльність ПрАТ «ЗСК»;
- охарактеризувати організаційне забезпечення корпоративного управління на ПрАТ «ЗСК»;
- провести оцінку організаційно-економічного механізму ефективності корпоративного управління ПрАТ «ЗСК»

Об'єктом дослідження є особливості корпоративного управління ПрАТ «Звенигородський Сироробний Комбінат» та розробка рекомендацій щодо її вдосконалення.

Предметом дослідження є формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління приватних акціонерних товариств.

Для досягнення мети дипломної роботи були використані методи:

1. Аналітичний метод. Цей метод полягає у детальному аналізі певних аспектів діяльності компанії та встановленні залежностей між різними факторами, що впливають на її роботу. Застосування аналітичного методу дозволяє зробити висновки про стан організаційно-економічного механізму корпоративного управління та визначити його ефективність.

2. Статистичний метод. Цей метод заснований на аналізі статистичних даних, що стосуються діяльності компанії та її організаційно-економічного механізму. Застосування статистичного методу дозволяє отримати об'єктивну оцінку ефективності корпоративного управління.

3. Метод аналізу наукових джерел полягає у систематичному розгляді та оцінці наукових джерел з метою зрозуміти їх зміст та знайти відповіді на запитання дослідження. Цей метод передбачає докладне вивчення літературних джерел, а також опис їх характеристик, що допомагає зрозуміти їх значення для дослідження.

4. Метод синтезу наукових джерел передбачає об'єднання інформації з різних джерел з метою створення нового знання та узагальнення результатів попередніх досліджень. Цей метод дозволяє вивчити різні аспекти теми дослідження та створити комплексну картину щодо проблем, які вивчаються.

Отримані в ході дослідження рекомендації та пропозиції щодо формування та оптимізації організаційно-економічного механізму корпоративного управління можуть бути використані у практичній діяльності компанії з метою підвищення її ефективності та конкурентоспроможності. Результати дослідження можуть бути корисні для керівництва ПрАТ «Звенигородський Сироробний Комбінат», комітетів з управління, інвестиційного комітету, комітету з оплати, а також інших працівників компанії, які прямо чи опосередковано пов'язані з процесами корпоративного управління. Крім того, отримані результати можуть бути корисні для інших компаній з аналогічною структурою та складністю корпоративного управління.

Для проведення дослідження використовувалися різноманітні джерела інформації, зокрема: навчальні посібники та підручники, наукові статті, Інтернет-ресурси, фінансові звіти досліджуваного підприємства та внутрішня корпоративна інформація.

І РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та зміст організаційно-економічного механізму корпоративного управління

Організаційно-економічний механізм підвищення ефективності корпоративного управління є важливою складовою успішного функціонування підприємств, оскільки він визначає роль та взаємодію всіх його структурних елементів. Цей механізм можна розглядати як сукупність дій, які включають застосування економічних законів, а також як складну систему, що представляє собою функціональний аспект внутрішніх відносин. Він включає відносини власності, конкретні форми господарювання та поверхневі структури [19, с. 338].

Для того, щоб дослідити теоретико-методичні основи цього механізму, необхідно враховувати різні підходи до корпоративного управління та його функцій.

Одним із ключових підходів є стейкхолдерський підхід, який базується на ідеї того, що підприємство повинно бути відповідальним перед всіма зацікавленими сторонами (стейкхолдерами), такими як акціонери, співробітники, клієнти, постачальники та інші. Дослідження цього підходу повинно включати аналіз різних інтересів та підходів до управління цими стейкхолдерами, а також визначення ефективних методів управління взаємовідносинами з ними.

Ще одним підходом є концепція корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), яка передбачає, що підприємство має нести відповідальність перед суспільством та середовищем, в якому воно діє. Дослідження в рамках цього підходу повинно включати аналіз соціальної та

екологічної відповідальності підприємства, його взаємодії з громадськістю та ефективності впровадження КСВ [32, с. 16].

Окрім цього, важливо дослідити ефективність корпоративного управління з позицій економіки та фінансів. Це означає вивчення ефективності фінансового менеджменту, відносин з інвесторами та фінансового забезпечення діяльності підприємства. Для цього можуть бути використані різноманітні методи фінансового аналізу, такі як аналіз балансу, звіту про прибутки та збитки, аналіз показників рентабельності та ефективності використання капіталу.

З позицій економіки, ефективне корпоративне управління забезпечує оптимальне використання ресурсів компанії, що може призвести до зниження витрат та підвищення прибутку. Крім того, ефективне корпоративне управління може забезпечити довіру фінансових інституцій та інвесторів, що може привести до залучення нових інвестицій та підвищення капіталізації компанії [32, с. 18].

З позицій фінансів, ефективне корпоративне управління може позитивно впливати на ризиковість компанії та забезпечити диверсифікацію ризиків. Крім того, ефективне корпоративне управління може забезпечити ділову етику та забезпечити дотримання законодавства, що може знизити ризики юридичних проблем та штрафів.

З метою забезпечення ефективного корпоративного управління, компанії можуть використовувати різні підходи та інструменти, такі як:

1. Розподіл влади між акціонерами та керівництвом компанії. Це може забезпечити баланс між інтересами різних стейкхолдерів, зокрема, інвесторів, керівництва компанії, працівників та інших зацікавлених сторін.

2. Система контролю за діяльністю компанії, що передбачає перевірку та звітність про діяльність керівництва компанії перед акціонерами та іншими стейкхолдерами.

3. Залучення незалежних експертів у склад ради директорів, що може забезпечити додатковий контроль за діяльністю керівництва компанії та знизити ризик конфлікту інтересів.

4. Використання системи інцентивів для керівництва компанії, що може стимулювати їх до досягнення високих показників результативності компанії та довіри стейкхолдерів.

5. Забезпечення відкритості та доступності інформації про діяльність компанії, що може забезпечити довіру та підтримку з боку інвесторів та інших стейкхолдерів .

Для дослідження організаційно-економічного механізму підвищення ефективності корпоративного управління також можуть бути використані методи системного аналізу та управління якістю. Це означає, що необхідно враховувати взаємозв'язки та взаємодії між різними складовими механізму та визначити ефективні методи управління ними.

Також, важливим елементом дослідження є вивчення правової бази корпоративного управління та її вплив на ефективність діяльності підприємства. Необхідно аналізувати різні правові норми та стандарти, які регулюють корпоративне управління, а також оцінювати їх вплив на діяльність підприємства.

Правова база корпоративного управління визначає правила і принципи, які регулюють організацію та функціонування підприємства. Ці правила визначають повноваження та обов'язки управлінських органів, способи прийняття рішень, механізми контролю та звітності, правила розподілу прибутку та інші аспекти діяльності компанії.

Знання правової бази корпоративного управління є важливим для ефективної діяльності підприємства. Це дозволяє забезпечити прозорість, відповідальність та ефективність управління компанією [4, с. 121]. Нижче наведено декілька прикладів того, як знання правової бази корпоративного управління може вплинути на ефективність діяльності підприємства:

1. Допомога уникнути правопорушень: Знання правової бази корпоративного управління допомагає уникнути порушень законодавства та правил внутрішнього регулювання. Це важливо для забезпечення довіри держави, інвесторів та інших зацікавлених сторін до діяльності підприємства.

2. Підвищення ефективності управління: Знання правової бази корпоративного управління дозволяє управлінським органам більш ефективно приймати рішення та забезпечувати виконання прийнятих рішень. Це може сприяти підвищенню ефективності діяльності підприємства.

3. Забезпечення розуміння прав та обов'язків учасників: Знання правової бази корпоративного управління допомагає учасникам підприємства розуміти їх права та обов'язки, що в свою чергу може забезпечити більш ефективну комунікацію та сприяти підвищенню довіри між учасниками підприємства.

4. Залучення інвесторів: Знання правової бази корпоративного управління може стати важливим фактором для інвесторів, які враховують ризики та можливості підприємства. Інвестори можуть оцінювати якість управління та рівень ризиків, пов'язаних з діяльністю компанії, що може вплинути на їхнє рішення про вкладення коштів.

5. Забезпечення відповідальності: Знання правової бази корпоративного управління може забезпечити відповідальність за порушення законодавства та правил внутрішнього регулювання. Це може сприяти зменшенню ризиків та покращенню управління ризиками, що в свою чергу може позитивно вплинути на ефективність діяльності підприємства.

6. Забезпечення дотримання законодавства: Знання правової бази корпоративного управління допомагає підприємствам дотримуватись законодавства та внутрішніх правил, що в свою чергу може запобігти штрафам, судовим позовам та іншим негативним наслідкам.

7. Підвищення довіри до підприємства: Ефективне корпоративне управління, яке базується на правовій основі, може підвищити довіру до підприємства. Це може стати важливим фактором для клієнтів, партнерів,

інвесторів та інших учасників ринку, які шукають надійних партнерів для співпраці.

8. Зменшення ризиків: Правова база корпоративного управління може допомогти зменшити ризики для підприємства, оскільки вона передбачає правила та процедури для управління ризиками. Це може знизити витрати на страхування та інші заходи для зменшення ризиків та підвищити загальну ефективність підприємства [35, с. 16].

Тому правова база корпоративного управління має значний вплив на ефективність діяльності підприємства. Знання правової основи може допомогти забезпечити ефективну комунікацію та взаємодію між учасниками підприємства, залучення інвесторів, забезпечення відповідальності та дотримання законодавства, підвищення довіри до підприємства та зменшення ризиків.

Дослідження організаційно-економічного механізму підвищення ефективності корпоративного управління повинне базуватися на комплексному підході та включати аналіз різних аспектів діяльності підприємства, таких як стейкхолдерський підхід, концепції корпоративного управління, економічний та фінансовий аналіз, системний аналіз та управління якістю, а також правову базу.

Для успішного дослідження організаційно-економічного механізму підвищення ефективності корпоративного управління необхідно використовувати такі методи дослідження, як експертні оцінки, опитування, статистичний аналіз, порівняння та моделювання ситуацій [16, с. 151].

Також, важливо зазначити, що результати дослідження можуть використовуватись для визначення стратегії підвищення ефективності корпоративного управління на підприємстві. Відповідно, необхідно враховувати можливі наслідки та вплив різних заходів на різні аспекти діяльності підприємства, щоб визначити оптимальні варіанти підвищення ефективності корпоративного управління.

Дослідження організаційно-економічного механізму підвищення ефективності корпоративного управління є важливою складовою розвитку підприємств та ринку в цілому. Воно допомагає визначити оптимальні заходи для підвищення ефективності корпоративного управління та досягнення успіху в бізнесі [17, с. 113].

Організаційно-економічний механізм підвищення ефективності корпоративного управління базується на організаційно-економічних відносинах, які формуються в процесі оптимізації суспільної праці, відносин обміну діяльністю та відносин управління. Інші вчені розглядають його як сукупність підсистем регіональної політики та саморозвитку підприємницьких структур, або як сукупність важелів, що здійснюють цілеспрямований вплив на діяльність підприємства з метою створення нормальних умов для розвитку бізнесу.

Більшість дослідників не робить розрізнення між визначенням економічного та організаційного механізмів управління. Деякі автори визначають його як систему важелів для керування процесами випуску продукції, а інші - як механізм, що управляє економікою країни. Тому існує різна термінологія, наприклад: господарський механізм, економічний механізм, організаційно-економічний механізм тощо [2, с. 166].

На нашу думку, організаційно-економічний механізм управління є складним та багатоплановим поняттям, яке охоплює внутрішні фактори та процеси функціонування акціонерних товариств, а також взаємодію з зовнішнім середовищем.

Основне завдання організаційного механізму в складі комплексного механізму управління полягає у створенні та зміцненні організаційного потенціалу компанії, який є складовою ресурсів управління, що дозволяють впливати на фактори виробництва [5, с. 124].

Економічний механізм корпоративного управління є інструментом забезпечення реалізації економічних інтересів учасників корпорації. Серед його основних завдань можна виділити такі:

1. підняття рівня прибуткової діяльності АТ;
2. налагодження взаємовигідного співробітництва між бізнес-єдиницями, щоб забезпечити баланс між цілями горизонтальної інтеграції та вертикального управління;
3. оптимізація внутрішньо-корпоративних трансакційних та організаційних витрат.
4. Взаємовигідне співробітництво бізнес-єдиниць полягає у їх інтеграції, що забезпечує збільшення їх потенціалу як окремих підрозділів, так і компанії в цілому.

Отже, організаційно-економічний механізм корпоративного управління є спрямованим механізмом реалізації економічних інтересів учасників, що стосується формування та розподілу ресурсів та прибутку корпорації. Організаційний та економічний механізми корпоративного управління дозволяють впорядковувати реалізацію інтересів учасників у просторі та часі, забезпечуючи розвиток акціонерного товариства відповідно до цілей сталого розвитку. Ці цілі включають не тільки економічне зростання, але й справедливий розподіл результатів економічної діяльності між усіма учасниками, а також дотримання суспільних інтересів щодо економічного розвитку територій, екологічної безпеки та запобігання дискримінації громадян за будь-якими принципами.

1.2. Основні елементи організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ

Організаційно-економічний механізм корпоративного управління Публічного акціонерного товариства (ПрАТ) складається з наступних основних елементів:

Загальні збори акціонерів (власників компанії) - це орган, який має визначальну роль у прийнятті стратегічних рішень і затвердженні важливих документів, таких як статут, фінансові звіти і т.д.

Наглядова рада - це орган, який забезпечує контроль за діяльністю керівництва компанії та приймає рішення про найважливіші питання, пов'язані з управлінням компанією.

Керівництво компанії - це орган, який відповідає за реалізацію стратегії, визначеної загальними зборами акціонерів та рішеннями наглядової ради. Керівництво забезпечує повсякденне управління діяльністю компанії та взаємодіє з іншими органами управління.

Ревізійна комісія - це орган, який здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю компанії, в тому числі за дотриманням законодавства та внутрішніх правил компанії.

Внутрішні контрольні та аудиторські служби - це органи, які забезпечують внутрішній контроль за фінансовою діяльністю компанії та проводять аудиторські перевірки з метою виявлення можливих порушень в управлінні та фінансовій звітності.

Інвестиційний комітет - це орган, який забезпечує ефективне інвестування коштів компанії та приймає рішення щодо розміщення активів і фінансових інструментів.

Комітет з оплати - це орган, який відповідає за розробку та реалізацію системи оплати праці для керівництва та співробітників компанії.

Комітет з розвитку - це орган, який забезпечує планування та реалізацію стратегії розвитку компанії та ініціює проекти для підвищення ефективності діяльності компанії.

Комітет з корпоративної соціальної відповідальності - це орган, який забезпечує виконання компанією своїх соціальних зобов'язань перед суспільством та сприяє розвитку стійкого бізнесу.

Виконавчий директор - це високопосадова особа, яка відповідає за повсякденне управління діяльністю компанії та виконання рішень, прийнятих загальними зборами акціонерів та наглядовою радою.

Ці елементи взаємодіють між собою для забезпечення ефективного та стійкого функціонування компанії та досягнення стратегічних цілей, визначених власниками компанії.

Також, організаційний та економічний механізми корпоративного управління можуть бути розглянуті окремо, оскільки кожен з них включає в себе різні елементи та функції.

Організаційний механізм корпоративного управління включає в себе органи управління компанією, такі як наглядова рада та виконавчий орган, а також різні комітети та робочі групи, що забезпечують планування, прийняття рішень та контроль за діяльністю компанії. Організаційний механізм також може включати політики та процедури управління, які визначають ролі та відповідальності різних працівників та органів управління.

Таблиця 1.1

Елементи організаційного механізму корпоративного управління

Елементи	Методи та/або процеси реалізації
1. Корпоративне планування	установлення мети, після чого розробляється стратегія та взаємодія з учасниками корпорації для її впровадження.
2. Принципи корпоративного управління	базуються на правовій політиці, яка гарантує рівні права для акціонерів та визнає їх важливу роль у процесі управління акціонерним товариством.
3. Структурна складова (організаційна структура)	передбачає створення та оптимізацію управлінських органів. Крім того, вона включає формування або ліквідацію філій та представництв.
4. Організація процесу управління	організація процесу розподілу повноважень між органами управління акціонерного товариства, а також формування схем взаємодії між ними.
5. Правове регулювання	створення та затвердження системи внутрішніх нормативних документів, а також санкцій та покарань за порушення нормативно-правових актів, у тому числі внутрішніх нормативних документів, стандартів корпоративного управління та корпоративних кодексів.
6. Управління та контроль над управлінськими рішеннями.	Затвердження та документального оформлення управлінських рішень та корпоративних стандартів.
7. Забезпечення інформацією	Це включає налагодження системи обміну інформацією між різними відділами підприємства та забезпечення контролю та заходів щодо захисту інформації.
8. Кадрове забезпечення та мотивація	Організація процесу набору персоналу з одночасною оцінкою кваліфікації та професійних

	якостей. Розроблення стратегії мотивації працівників.
--	---

Джерело: Складено автором на основі джерела [7]

Економічний механізм корпоративного управління включає в себе елементи, що визначають фінансову стратегію компанії, включаючи планування бюджету, управління ризиками та фінансовими ресурсами, оцінку інвестиційних проектів та управління активами та пасивами компанії. До елементів економічного механізму також можна віднести політики з оплати праці, бонусні програми для керівництва та співробітників компанії, систему нормативів і фінансових показників, узгодження інтересів учасників корпоративних відносин, аудит звітності та оперативне управління фінансовими та інвестиційними ресурсами. Всі ці елементи спрямовані на забезпечення ефективного управління корпорацією, максимізацію її прибутку та захист інтересів акціонерів та інших учасників бізнесу. Крім того, економічний механізм корпоративного управління враховує та реагує на зміни в зовнішньому середовищі, що дозволяє корпорації адаптуватися до нових умов і зберігати своє конкурентне положення на ринку.

Основні елементи економічного механізму корпоративного управління:

1. Фінансовий план: це стратегічний документ, який включає в себе планування доходів та витрат компанії на певний період. Фінансовий план дозволяє компанії керувати своїми фінансами та забезпечити стійкий ріст.
2. Бюджет: це документ, який конкретизує фінансовий план та визначає розподіл фінансових ресурсів на певний період. Бюджет дозволяє компанії контролювати свої витрати та забезпечити ефективне використання ресурсів.
3. Управління ризиками: це процес визначення, оцінки та управління ризиками, пов'язаними з діяльністю компанії. Ефективне управління ризиками дозволяє компанії захистити свої активи та забезпечити стійкість діяльності.

4. Фінансовий аналіз: це процес оцінки фінансової стійкості та результативності компанії. Фінансовий аналіз дозволяє компанії виявити сильні та слабкі сторони своєї діяльності та прийняти відповідні рішення.

5. Управління активами та пасивами: це процес управління фінансовими активами та пасивами компанії з метою забезпечення максимального доходу та мінімізації ризиків.

6. Оцінка інвестиційних проектів: це процес оцінки потенційних інвестиційних проектів компанії та прийняття рішення про їхнє фінансування. Ефективна оцінка інвестиційних проектів дозволяє компанії забезпечити затвердження оптимальної стратегії розвитку та максимізувати прибутковість.

7. Фінансовий контроль: це процес контролювання та моніторингу фінансової діяльності компанії з метою забезпечення виконання фінансових планів та бюджетів, а також виявлення та запобігання фінансовим порушенням.

8. Управління ліквідністю: це процес управління розрахунками компанії та забезпечення наявності достатньої кількості грошових коштів для забезпечення її поточної діяльності та розвитку.

9. Фінансова звітність: це система звітності, яка включає фінансові звіти компанії, які відображають її фінансовий стан та результативність діяльності. Фінансова звітність є важливим джерелом інформації для внутрішнього та зовнішнього аудиту, а також для інвесторів та партнерів компанії.

10. Оподаткування: це система оподаткування, яка регулює сплату податків компанією. Компанії повинні відповідати вимогам законодавства та сплачувати необхідні податки, що дозволяє їм уникнути фінансових ризиків та зберегти репутацію.

Враховуючи важливість економічного механізму корпоративного управління, ефективне управління фінансами та забезпечення фінансової стійкості компанії має бути однією з головних стратегій в розвитку будь-якої компанії.

Розглядання організаційного та економічного механізмів корпоративного управління окремо дозволяє краще розуміти їхню роль у забезпеченні ефективного та стійкого функціонування компанії та досягненні стратегічних цілей.

1.3. Особливості формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ

Організаційно-економічний механізм корпоративного управління ПрАТ формується з урахуванням специфіки діяльності компанії, ринкових умов та законодавства. Особливості формування такого механізму включають наступні аспекти:

1. Структура органів управління: формування органів управління в ПрАТ повинно відповідати законодавству та враховувати специфіку діяльності компанії. Зазвичай до складу органів управління входять загальні збори акціонерів, рада директорів та виконавчий орган.

2. Методи визначення стратегії: визначення стратегії розвитку компанії вимагає врахування зовнішніх та внутрішніх факторів, які можуть вплинути на діяльність компанії. Для визначення стратегії розвитку ПрАТ можуть використовуватися методи аналізу SWOT, PESTEL, BCG-матриця та інші.

3. Формування бюджету: формування бюджету ПрАТ включає в себе процес планування та розподілу фінансових ресурсів компанії. Для цього використовуються методи бюджетування, які дозволяють визначити потреби компанії в фінансових ресурсах та спланувати їх ефективне використання.

4. Управління ризиками: управління ризиками є важливим елементом організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ. Управління ризиками дозволяє ідентифікувати та оцінювати ризики, які можуть виникнути в діяльності компанії, та приймати заходи для їх запобігання чи зменшення.

5. Формування фінансової звітності: формування фінансової звітності є важливим елементом економічного механізму корпоративного управління ПрАТ. Фінансова звітність повинна відповідати міжнародним стандартам бухгалтерського обліку та законодавству України. Вона дозволяє забезпечити прозорість фінансової діяльності компанії та довіру її інвесторів.

6. Управління інвестиціями: управління інвестиціями передбачає визначення стратегії вкладання фінансових ресурсів компанії в різні об'єкти (наприклад, розширення виробництва, інноваційні проекти, фінансові інструменти тощо) з метою отримання максимальної вигоди та зменшення ризику.

7. Контроль та аудит: контроль та аудит є важливим елементом економічного механізму корпоративного управління ПрАТ. Вони дозволяють забезпечити відповідність діяльності компанії законодавству, стандартам та процедурам, а також виявити можливі порушення чи недоліки в її діяльності.

Створення ефективного організаційно-економічного механізму корпоративного управління є важливим фактором для підвищення прибутковості вітчизняних акціонерних товариств. Проте, взаємодія різних груп стейкхолдерів з різними цілями, інтересами та моделями поведінки може стати причиною виникнення конфліктів як між ними, так і всередині груп. Оцінка економічної ефективності діяльності підприємства є важливим інструментом для оцінки рівня використання ресурсів, результативності бізнес-процесів та ефективності виробництва продукції. Ці показники надають важливу інформацію для вирішення ряду питань щодо стратегічного управління та розвитку підприємства.

Організаційно-економічний механізм корпоративного управління має свій часовий цикл, коли закінчується один етап, його змінює наступний. Організаційний механізм постійно змінюється, проте його поломки можуть стати критичними, і це може спричинити проблеми. Організаційний механізм відіграє важливу роль у забезпеченні захисту інтересів акціонерів та інших

ключових учасників товариства, забезпечує гарантії реалізації їх прав. Модель захисту інтересів акціонерів побудована за принципом пріоритету процедурних способів усунення порушень інтересів акціонерів, що визначено в Законі України «Про акціонерні товариства». Процедури захисту прав та інтересів акціонерів є постійним елементом організаційного механізму.

Ці процедури стосуються організації діяльності приватного акціонерного товариства (ПрАТ) та забезпечення прав акціонерів. Детальніше про кожен з них:

1. Створення органів управління та їх обрання. Для ефективної роботи ПрАТ потрібні органи управління, такі як наглядова рада, виконавчий орган та ревізійна комісія. Процедура обрання їх членів, у тому числі через систему кумулятивного голосування, гарантує участь акціонерів у прийнятті важливих рішень щодо управління компанією.

2. Скликання загальних зборів акціонерів. Загальні збори є важливим механізмом взаємодії між акціонерами та органами управління ПрАТ. Процедура їх скликання та підготовки забезпечує право акціонерів на участь у прийнятті важливих рішень щодо діяльності компанії.

3. Проведення загальних зборів. Ця процедура включає в себе реєстрацію учасників зборів, голосування та підведення підсумків голосування, оповіщення про прийняті рішення та встановлення строків оскарження рішень зборів.

4. Робота наглядової ради. Наглядова рада відповідає за контроль за діяльністю виконавчого органу та забезпечення інтересів акціонерів. Процедура організації її роботи включає в себе створення комітетів та прийняття рішень.

5. Відчуження акцій у приватному акціонерному товаристві може здійснюватися шляхом продажу акцій третім особам, обміну на інші цінні папери чи інше майно, відчуження відчужувачем своїх акцій іншому

акціонеру чи АТ, а також шляхом викупу акцій самою компанією за умови дотримання вимог законодавства [1, с. 125].

6. Реалізація акціонером його прямого права на придбання акцій додаткових емісій здійснюється в порядку, встановленому законодавством та установчими документами АТ [1, с. 127].

7. Придбання значного та контрольного пакету акцій АТ може здійснюватися через біржу, шляхом договірної угоди з іншими акціонерами чи за допомогою інших методів, визначених законодавством та установчими документами АТ [2, с. 85].

8. Вкуп АТ розміщених ним акцій може бути здійснений в порядку, встановленому законодавством та установчими документами АТ, за умови дотримання вимог щодо максимальної вартості таких акцій [1, с. 132].

9. Схвалення акціонерами значних правочинів та угод, щодо вчинення яких є зацікавленість, може здійснюватися на загальних зборах акціонерів у порядку, встановленому законодавством та установчими документами АТ [1, с. 130].

10. Процедура доступу акціонерів до широкого кола внутрішньої інформації про АТ здійснюється відповідно до вимог законодавства та установчих документів АТ, а також на підставі домовленостей між акціонерами та компанією [3, с. 24].

Оскільки компоненти організаційного механізму управління акціонерними товариствами достатньо чітко визначені в діючому законодавстві України "Про акціонерні товариства", основні зміни стосуються процедурних елементів організації та контролю захисту прав акціонерів. Це здійснюється шляхом постійного вдосконалення законодавства. Тому необхідно завжди відстежувати оновлення законодавства, щоб виявити зміни, які можуть вплинути на корпоративне управління. Це дозволить покращити ефективність виробничих можливостей акціонерних товариств.

При формуванні конкретної моделі організаційно-економічного механізму приватного акціонерного товариства необхідно звернути увагу на

раціоналізацію організаційної складової механізмів захисту прав акціонерів. Для цього слід враховувати такі фактори:

- окремі організаційні процедури можуть бути досить витратними як за часом, так і з фінансової точки зору. Тому прийняття рішення про впровадження окремих необов'язкових процедур, спрямованих на захист прав акціонерів, має бути обґрунтованим та враховувати доцільність та раціональність їх впровадження у конкретному товаристві;

- відносини між товариством та акціонерами мають бути збалансованими з точки зору стримування можливих деструктивних та дисфункціональних дій кожної сторони. Наприклад, акціонер не повинен мати широких можливостей шантажувати товариство погрозою блокування прийняття рішення про вчинення правочину, об'єктивно вигідного для товариства.

- товариство повинно повідомляти всіх акціонерів про проведення загальних зборів та не має права створювати штучні перешкоди для їх участі, наприклад, за допомогою скорочення часу на реєстрацію акціонерів або проведення зборів у не зручному для більшості місці;

- окремі процедури мають знайти застосування тільки в великих публічних акціонерних компаніях, тоді як у невеликих товариствах вони можуть бути надто складними або непридатними для застосування [17, с. 18].

Отже, для корпорацій життєво важливим є процес формування організаційно-економічного механізму, який постійно оновлюється та оптимізується. Цей процес складається з таких етапів, як створення органів управління, скликання загальних зборів акціонерів ПрАТ, проведення загальних зборів, організація роботи наглядової ради, відчуження акцій у приватному акціонерному товаристві, реалізація акціонером його прямого права на придбання акцій, придбання значного та контрольного пакету акцій АТ, викуп АТ розміщених ним акцій, схвалення акціонерами значних правочинів та угод, та процедура доступу акціонерів до широкого кола внутрішньої інформації. Ці процедури можуть бути особливо важливими для

великих публічних акціонерних компаній, але в невеликих товариствах вони можуть виявитися занадто обтяжливими чи взагалі непридатними для застосування. [17, с. 19].

Формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ передбачає комплексний підхід до управління діяльністю компанії з урахуванням специфіки її ринку, конкурентних переваг, потреб споживачів та інших факторів. Враховуючи всі ці аспекти, ефективний організаційно-економічний механізм корпоративного управління дозволить забезпечити стабільний розвиток компанії та досягнення їх стратегічних цілей і завдань. Крім того, такий механізм забезпечує ефективне використання ресурсів та мінімізацію ризиків, що сприяє збільшенню прибутку та конкурентноздатності компанії.

Для успішного формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ необхідно враховувати ряд факторів. Перш за все, це повинна бути компетентна команда менеджерів, яка має досвід в управлінні компаніями, знання ринку та його особливостей. Другим важливим фактором є налагоджена система комунікацій, яка забезпечує ефективний обмін інформацією між різними рівнями управління та структурними підрозділами компанії.

Крім того, важливо пам'ятати про необхідність систематичного моніторингу та аналізу ринкової ситуації, конкурентних переваг, діяльності конкурентів та тенденцій у розвитку технологій та ринків. Це дозволить вчасно відреагувати на зміни та підтримувати конкурентну перевагу компанії.

Отже, формування ефективного організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ є складним процесом, який потребує комплексного підходу та урахування багатьох факторів. Він дозволяє забезпечити стабільний розвиток компанії та досягнення її стратегічних цілей.

II РОЗДІЛ. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРАТ «ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ СИРОРОБНИЙ КОМБІНАТ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «ЗСК»

Приватне акціонерне товариство "Звенигородський сироробний комбінат", або скорочено ПрАТ "ЗСК", є організацією, зареєстрованою 22.09.1995 Звенигородською районною державною адміністрацією Черкаської області в Україні. Юридична адреса компанії знаходиться у місті Звенигородка на вулиці Козачанській, будинок 35-А. Згідно з інформацією, зазначеною в документах, статутний капітал ПрАТ "ЗСК" становить 188855557 грн. Головними видами діяльності компанії є перероблення молока, виробництво масла та сиру.

ПрАТ "ЗСК" є виробником 60 видів молочної продукції, яка призначена для забезпечення населення Звенигородського району, а також частково міста Черкаси та Черкаської області. Компанія також надає транспортні послуги на замовлення населення та займається роздрібною та оптовою торгівлею переважно продовольчим асортиментом. Головними конкурентами компанії є «Гадячсир», Білоцерківський молочний комбінат, Житомирський маслозавод, ТОВ «Українська молочна компанія». У минулому столітті, до 80-х років, Звенигородка була одним з найбільших виробників сирів в СРСР, а рецепт сиру "Звенигородський", розроблений в 90-му році, став візитною карткою комбінату завдяки своєму пікантному смаку, який полюбили багато споживачів.

У 2001 році "Звенигородський сироробний комбінат" став частиною французької компанії Bongrain Group, яка є одним з найбільших виробників сирів у світі. З 2004 року на комбінаті проводиться суттєве оновлення виробничої бази, а в 2005 році підприємство отримало міжнародний сертифікат якості ISO 9001. У 2008 році компанія розширила свій портфель

кисломолочними сирами. У 2010 році "Звени Гора" почала виробництво сиру преміум-класу "Добродар", а в 2011 році завдяки належності до міжнародної групи компанія розширила свій портфель імпортною продукцією.

Середня чисельність працівників облікового складу становить 494 особи. Крім того, є 1 особа, яка працює за сумісництвом, та 79 позаштатних працівників. Є також 1 особа, яка працює на умовах неповного робочого часу. Фонд оплати праці складає 66 813,4 тис. грн, що на 12 603,9 тис. грн більше, ніж у попередньому році. Компанія є членом Європейської Бізнес Асоціації (European Business Association) (ЕВА) з 2012 року. Позиції емітента в структурі об'єднання - це член Асоціації [14, с. 4].

Аналіз економічного стану - це процес оцінки фінансових показників та ділової активності підприємства з метою виявлення його сильних та слабких сторін. Такий аналіз може допомогти управлінцям підприємства виявити можливі проблеми та ризики, а також визначити напрямки для подальшого розвитку.

Для проведення аналізу економічного стану підприємства необхідно вивчити його фінансові звіти та інші фінансові дані, такі як витрати, доходи, прибуток, заборгованість, рух грошових коштів тощо.

Аналіз основних абсолютних та відносних фінансових показників є важливим інструментом для оцінювання фінансової стабільності та ефективності діяльності підприємства. Серед основних абсолютних показників можуть бути такі:

1. Валовий дохід - сума грошей, отриманих підприємством від продажу товарів або послуг.
2. Чистий прибуток - різниця між валовим доходом та витратами підприємства на виробництво та управління.
3. Активи - сукупність матеріальних та нематеріальних активів підприємства, що мають грошову вартість.
4. Зобов'язання - сума грошей, яку підприємство повинно сплатити іншим організаціям або особам.

Серед основних відносних показників можуть бути такі:

1. Рентабельність - співвідношення чистого прибутку до валового доходу, яке показує, який відсоток від валового доходу перетворився на чистий прибуток.

2. Ліквідність - здатність підприємства задовольняти свої зобов'язання в строк та без збитків.

Аналіз цих показників дозволяє зрозуміти, як ефективно підприємство використовує свої ресурси, яка стійкість до змін на ринку воно має та як воно може розвиватись в майбутньому.

Проаналізуємо економічний стан підприємства для оцінки ефективності його діяльності. Для визначення ефективності діяльності підприємства проведемо аналіз його фінансових результатів

Таблиця 2.1

Загальний економічний стан ПрАТ «ЗСК»

	2019 рік, тис. грн	2020 рік, тис. грн	2021 рік, тис. грн.	Відхилення			
				Абсол, тис. грн		Т _{Пр} , %	
				2020/ 2019	2021/ 2020	2020/ 2019	2021/ 2020
Майно	477546	492545	509081	14999	16536	3.1%	3.4%
Необоротні активи	108191	103613	98911	-4578	-4702	-4.2%	-4.5%
Оборотні активи	369355	388932	410170	19577	21238	5.3%	5.5%
Власний капітал	352256	377281	355398	25025	-21883	7.1%	-5.8%
Залучений капітал	119689	111308	151667	-8381	40359	-7.0%	36.3%
Чистий дохід від реалізації	904654	1001624	1084754	96970	83130	10.7%	8.3%
Собівартість реалізованої продукції	762100	834344	874390	72244	40046	9.5%	4.8%
Валовий прибуток	239524	250410	215729	10886	-34681	4.5%	-13.8%
Фінансовий результат від операційної діяльності	31067	32412	-21574	1345	-53986	4.3%	-
Чистий прибуток	24252	25025	-21883	773	-46908	3.2%	-

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [7, 8, 22, 24, 25, 26]

За даними таблиці величина майна підприємства зросла на 3,1% у 2020 та на 3,4% у 2021 порівняно з попередніми періодами, що може свідчити про розвиток і розширення діяльності підприємства.

Величина необоротних активів знизилась у 2020 році на 4578 тис. грн., а у 2021 році – на 4702 тис. грн. Зниження величини необоротних активів може свідчити про їх відчуження або знецінення, що може вплинути на діяльність підприємства.

Середня величина оборотних активів збільшилась на 5,3% у 2020 році та на 5,5% у 2021 році. Збільшення середньої величини оборотних активів може бути позитивним фактором, що свідчить про збільшення виробництва та обсягів реалізації продукції.

Власний капітал зріс на 25025 тис грн. та зазнав спаду на тис. 21883грн. у 2020 та 2021 роках відповідно. Зростання власного капіталу підприємства - позитивний фактор, що свідчить про підвищення фінансової стійкості та незалежності підприємства.

Чистий дохід (виручка) від реалізації поступово зростав на 96970 тис. грн. та 83130 тис. грн. у 2020 та 2021 роках відповідно. Збільшення чистого доходу від реалізації - позитивний фактор, що свідчить про успішну комерційну діяльність підприємства.

Також збільшилась і собівартість продукції на 9.5% у 2020 році порівняно з 2019 роком та на 4.8% у 2021 році порівняно з 2020. Зростання собівартості продукції може бути негативним фактором, що свідчить про збільшення витрат на виробництво та зменшення прибутку.

Проте валовий прибуток зріс на 4.5% та знизився на 13.8% у 2021 та 2020 роках порівняно з 2019 та 2020 роками відповідно. Зростання валового прибутку - позитивний фактор, що свідчить про успішну комерційну діяльність підприємства.

Чистий прибуток у 2020 році зріс на 773 тис. грн. порівняно з 2019 роком та зазнав скорочення на 46908 тис. грн. у 2021 році порівняно з 2020 роком. Зменшення чистого прибутку - негативний фактор, що може свідчити

про збільшення витрат на виробництво або нездатність підприємства досягнути очікуваного рівня прибутку.

У 2018 році підприємство інвестувало в основні засоби та незавершені капітальні інвестиції на суму 16474 тис. грн. З цих коштів частково були фінансовані за рахунок позик, а частково з грошових коштів, отриманих від операційної діяльності.

Загальні активи підприємства збільшилися на 15 188 тис. грн. у порівнянні з попереднім роком, до 351 381 тис. грн. Це свідчить про зростання обсягів діяльності підприємства.

Чисті активи підприємства також зросли на 22 998 тис. грн. у порівнянні з попереднім роком, до 262 976 тис. грн. Це ще раз підтверджує позитивний фінансовий стан підприємства.

З фінансової звітності можна зробити висновок, що фінансове становище підприємства є задовільним, а результати його діяльності є успішними. Проте, для більш детального аналізу необхідно дослідити інші фінансові показники, такі як рентабельність, ліквідність та фінансові ризики.

2.2. Організаційне забезпечення корпоративного управління на ПрАТ «ЗСК»

Організаційне забезпечення корпоративного управління на ПрАТ «ЗСК» включає такі складові:

1. Наглядова рада - орган, який забезпечує ефективність корпоративного управління, контролює діяльність виконавчого органу та приймає стратегічні рішення.

2. Виконавчий орган - організаційна структура, що здійснює операційну діяльність підприємства та відповідає за виконання стратегії, цілей і завдань, визначених наглядовою радою.

3. Комітет оплати - орган, відповідальний за розробку та реалізацію політики з оплати праці, встановлення критеріїв оцінки роботи працівників,

формування пропозицій щодо призначення винагороди керівництву та іншим працівникам компанії.

4. Комітет з аудиту - орган, який забезпечує проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту, контролює фінансову звітність та дотримання компанією відповідних законів та стандартів.

5. Комітет з питань розвитку - орган, що здійснює моніторинг та аналіз ринкових тенденцій та конкурентного середовища, розробляє стратегію розвитку компанії, визначає пріоритетні напрямки діяльності та способи їх реалізації.

Вищим органом управління товариством є загальні збори. Усі структурні підрозділи підпорядковані правлінню, яке очолює голова правління, а саме правління підпорядковане наглядовій раді. Останнє проведення загальних зборів акціонерів відбулося 25 квітня 2019 року [14, с. 5].

Загальні збори є важливим органом прийняття стратегічних рішень та встановлення керівної документації на рівні підприємства. Також, правління та Наглядова Рада відіграють важливу роль у керуванні діяльністю підприємства, забезпеченні дотримання законодавства та етичних норм у сфері бізнесу, контролю за фінансовими ризиками та іншими аспектами діяльності. Окрім цього, правління займається оперативним управлінням підприємством та вирішенням питань повсякденного функціонування, тоді як Наглядова Рада забезпечує контроль за діяльністю правління та приймає рішення щодо важливих питань, таких як зміни в керівництві, стратегічні рішення тощо.

Організаційна структура управління складається з пов'язаних між собою управлінських ланок, які взаємодіють за певним порядком та виконують певні функції. Основною метою такої структури є забезпечення ефективної діяльності управлінського персоналу. Склад управлінського персоналу підприємства включає керівника, керівників підрозділів, фахівців та

обслуговуючий персонал. У межах структури управління здійснюється управлінський процес, який передбачає рух інформації та прийняття управлінських рішень. Завдання та функції управління розподілені між учасниками процесу, що визначає їх права та відповідальність. Організаційну структуру управління можна розглядати як форму розподілу та кооперації управлінської діяльності, що спрямована на досягнення наміченої цілі. [14, с. 2]

ПрАТ «ЗСК» складається з різних структурних підрозділів, включаючи сирцех, цех плавсирів, маслоцех, цех сушіння, котельну, компресорний цех, складські приміщення, електроцех, гараж тощо. Організаційна структура підприємства є лінійно-функціональною. Дочірні підприємства та філії відсутні, а останні зміни в організаційній структурі не відбувалися за попередні звітні періоди [14, с. 3].

Лінійно-функціональна організаційна структура - це поєднання лінійної та функціональної структур, де основним елементом є розподіл повноважень за функціями та прийняття правильних рішень по вертикалі. Управління здійснюється за лінійною схемою, а функціональні підрозділи допомагають лінійним керівникам у вирішенні відповідних управлінських завдань. [1, с. 156]

Лінійно-функціональні структури є найбільш ефективними для вирішення рутинних питань управління, які вимагають виконання простих повторюваних операцій. Такі структури зазвичай використовуються в масовому або серійному виробництві.

ПрАТ «ЗСК» не має власного кодексу корпоративного управління і не керується ним у своїй діяльності. Відповідно до законодавства України, Правила корпоративного управління ПАТ повинні затверджуватися загальними зборами акціонерів. На жаль, на засіданнях загальних зборів акціонерів ПрАТ «ЗСК» кодекс корпоративного управління не був затверджений [15, с. 8].

Крім того, акції ПрАТ "ЗСК" не торгуються на фондових біржах, а також Товариство не є членом будь-якого об'єднання юридичних осіб.

Наглядова рада підприємства - це орган управління, який контролює діяльність виконавчих органів підприємства та забезпечує його стабільний розвиток. Наглядова рада зазвичай формується на підприємствах, де є значна кількість акціонерів або власників, або на державних підприємствах. Вона здійснює контроль за діяльністю виконавчих органів, приймає важливі управлінські рішення та відповідає за дотримання законів та принципів корпоративного управління. Також, наглядова рада може залучати зовнішніх експертів, проводити аналіз фінансової діяльності та розробляти стратегію розвитку підприємства.

Наглядова рада ПрАТ «ЗСК» здійснює загальне керівництво корпорацією на підставі повноважень, наданих їй загальними зборами акціонерів. Вона визначає стратегію та політику корпорації та здійснює контроль за діяльністю виконавчих органів. В свою чергу, виконавчий орган корпорації керує її поточною діяльністю та здійснює реалізацію стратегічних напрямків розвитку, затверджених загальними зборами акціонерів та членами наглядової ради.

На підприємстві також працює механізм управління ризиками. Функція управління ризиками на підприємстві є ключовою складовою ефективного корпоративного управління. Вона охоплює ряд процесів, які спрямовані на ідентифікацію, оцінку, контроль та зменшення ризиків, що можуть впливати на діяльність підприємства та його фінансові показники.

Основні функції управління ризиками на підприємстві включають:

1. Ідентифікація ризиків - це процес визначення потенційних ризиків, що можуть впливати на діяльність підприємства.
2. Оцінка ризиків - це процес визначення ймовірності виникнення ризиків та їхнього впливу на діяльність підприємства.

3. Контроль ризиків - це процес розробки та впровадження заходів з мінімізації ризиків або зменшення їх впливу на діяльність підприємства.

4. Моніторинг та аналіз ризиків - це процес постійного контролю та аналізу ризиків, що можуть виникнути на підприємстві, з метою вчасного виявлення та управління ними.

Завдяки функції управління ризиками підприємство може підвищити ефективність своєї діяльності, зменшити витрати та покращити свої фінансові показники. Також, це дозволяє збільшити довіру стейкхолдерів та зменшити ризики їхнього втручання в діяльність підприємства.

Отже, вищим органом управління товариством є загальні збори. компанія працює над покращенням своєї репутації на ринку та забезпеченням відкритості та прозорості в своїй діяльності. Організаційна структура – лінійно-функціональна.

2.3. Оцінка організаційно-економічного механізму ефективності корпоративного управління ПрАТ «ЗСК»

Оцінка ефективності організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ є важливим етапом у забезпеченні стабільного розвитку компанії. Цей процес передбачає аналіз даних та інформації про фінансові показники, результати роботи структурних підрозділів, відносини зі стейкхолдерами, виконання стратегічних цілей та завдань.

Одним з основних критеріїв оцінки ефективності організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ є фінансовий результат компанії. Для цього аналізують такі показники, як оборот, валовий дохід, чистий прибуток, рентабельність та інші.

Також важливо оцінювати результати роботи окремих структурних підрозділів компанії, зокрема відділів маркетингу, продажів, виробництва, логістики, фінансів та інших. Це дозволяє виявити проблемні зони та недоліки у роботі підрозділів та забезпечити вчасне внесення коректив.

Крім того, оцінка ефективності організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ передбачає аналіз взаємодії компанії зі стейкхолдерами, зокрема з акціонерами, клієнтами, партнерами та іншими зацікавленими сторонами. Важливо оцінювати ступінь задоволеності стейкхолдерів рівнем якості продукту чи послуг, взаємовідносинами з компанією та іншими показниками.

Нарешті, важливо проводити аналіз результатів виконання стратегічних цілей та завдань компанії, що дозволяє оцінити ефективність організаційно-економічного механізму корпоративного управління та визначити напрямки його подальшого розвитку.

При проведенні оцінки ефективності організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ, слід враховувати, що це постійний процес, а не одноразова подія. Крім того, результати оцінки мають враховуватися при формуванні стратегії розвитку компанії та впровадженні нових проектів та програм.

Для оцінки організаційно-економічного механізму ефективності корпоративного управління необхідно використовувати показники, що залежать від результатів діяльності підприємства. На основі цих коефіцієнтів можна провести дослідження наступного:

1. Рівня дотримання принципів корпоративного управління в організації (наявність заходів для захисту компанії від поглинання, якість проведення аудиту та формування бухгалтерської звітності).

2. Характеристики результатів фінансово-господарської діяльності організації (обсяг реалізованої продукції, динаміка статутного капіталу, ліквідності, фінансової стійкості, прибутку, рентабельності акціонерного капіталу, оборотності обігового капіталу, рентабельності виготовленої продукції та інші).

3. Ризики корпоративного управління (період погашення кредиторської та дебіторської заборгованості, ймовірність банкрутства, ризик перетворень всередині компанії) [10, с. 357].

Коефіцієнт абсолютної ліквідності. Цей коефіцієнт визначає, яку частину короткострокових зобов'язань підприємство може погасити за один момент. [32]. Коефіцієнт абсолютної ліквідності розраховується як відношення суми готівки та еквівалентів готівки до поточних зобов'язань. Чим вищий цей коефіцієнт, тим більша здатність підприємства погасити свої поточні зобов'язання у разі необхідності:

$$K_{\text{абс.лікв.}} = \frac{\text{Грошові кошти та цінні папери (1160 + 1165)}}{\text{Поточні пасиви (1695 - 1660)}}; \quad (2.1)$$

Для забезпечення нормального функціонування підприємства коефіцієнт абсолютної ліквідності повинен знаходитись в рекомендованих межах, які становлять від 20% до 50% одномоментного погашення поточних пасивів.

Таблиця 2.2

Динаміка коефіцієнта абсолютної ліквідності ПрАТ «ЗСК»

	2019	2020	2021
Коеф. Абс.ліквідності	0.90	0.80	0.15
верхня межа	0.5	0.5	0.5
нижня межа	0.2	0.2	0.2

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [24, 25, 26, 32]

Початковий коефіцієнт абсолютної ліквідності склав 0,9, що свідчило про наявність достатнього обсягу грошових коштів на підприємстві для погашення певної частини короткострокових пасивів. Однак, у 2021 році коефіцієнт склав 0,15, що не відповідає рекомендованій нижній межі і є негативним для підприємства.

Коефіцієнт поточної заборгованості обчислюється як співвідношення кредиторської заборгованості до дебіторської заборгованості. Для

нормального функціонування підприємства, цей коефіцієнт повинен перебувати в припустимих межах і при цьому має наближатися до 1, а ще краще, бути меншим за 1 [30, с. 16]. Цей коефіцієнт відображає здатність підприємства розраховуватися за кредитами з власних коштів з дебіторів. Формула для обчислення коефіцієнта поточної заборгованості виглядає наступним чином:

$$K_{\text{пот.заб.}} = \frac{\text{Поточна кредиторська заборгованість (1605 + \dots + 1665 + 1690 - 1660)}}{\text{Поточна дебіторська заборгованість (1120 + \dots + 1155 + 1170)}}; \quad (2.2)$$

Таблиця 2.3

Динаміка поточної заборговості ПрАТ «ЗСК»

	2019	2020	2021
Коефіцієнт поточної заборгованості	-13.5561	-10.8579	-197.15
Верхня межа	1	1	1
Нижня межа	-1	-1	-1

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [24, 25, 26, 30]

Протягом періоду між 2019 та 2021 роком значення даного показника дуже низьке, що негативно впливає на функціонування акціонерного товариства. Низький рівень показника обумовлений високим значенням поточних забезпечень підприємства.

Коефіцієнт фінансової стійкості відображає частку стабільних джерел фінансування у загальній сумі джерел засобів підприємства та визначається через відношення власних засобів та довгострокових зобов'язань до суми джерел засобів підприємства. Для нормального функціонування підприємства цей показник повинен знаходитись в межах від 0,5 до 0,9 [30, с. 17]. Його розрахунок можна виконати за допомогою формули:

$$K_{\text{фін.стійк.}} = \frac{\text{Власні засоби (1495 + 1520 + 1525) + Довгострокові зобов'язання (1500 + 1510 + 1515)}}{\text{Валюта балансу (1900)}}; \quad (2.3)$$

Таблиця 2.4

Динаміка коефіцієнта фінансової стійкості ПрАТ «ЗСК»

	2019	2020	2021
Коефіцієнт фінансової стійкості	0.74	0.77	0.69

Верхня межа	0,9	0,9	0,9
Нижня межа	0,5	0,5	0,5

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [24, 25, 26, 30]

Після розрахунку коефіцієнту фінансової стійкості та внесення його динаміки в таблицю, було встановлено, що показник залишається стабільним протягом кожного року. Значення коефіцієнту свідчить про те, що ПрАТ «ЗСК» може виконати свої довгострокові зобов'язання за рахунок власних засобів.

Коефіцієнт забезпечення підприємства власним оборотним капіталом відображає частку власних засобів, які не інвестовані в необоротні активи, у оборотному капіталі, та показує можливість перетворення активів у ліквідні кошти. Він розраховується як відношення власних засобів, що не залучені в необоротні активи, до оборотного капіталу. Для нормально функціонуючого підприємства даний показник має знаходитись в межах від 0,5 до 1 [23, с. 27].

$$K_{\text{заб.вл.об.кап.}} = \frac{\text{Власні обігові кошти (1495 + 1520 + 1525 - 1095)}}{\text{Оборотні активи (1195)}}; \quad (2.4)$$

Таблиця 2.5

Динаміка коефіцієнта забезпечення підприємства власним оборотним капіталом

	2019	2020	2021
Коефіцієнт забезпечення підприємства власним оборотним капіталом	0.639	-0.079	0.673
Верхня межа	1	1	1
Нижня межа	0,5	0,5	0,5

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [23, 24, 25, 26]

Під час аналізу показника забезпечення підприємства власним капіталом було виявлено, що у 2020 році його значення не відповідало нормі, але мало тенденцію до зростання. Однак у 2021 році показник досяг рівня 0,673, що відповідає рекомендованим значенням.

Коефіцієнт ефективності використання власного капіталу підприємства визначається як відношення чистого доходу від реалізації продукції до середньої вартості власного капіталу і відображає, наскільки ефективно використовується власний капітал. Для нормально функціонуючого підприємства коефіцієнт має зростати з часом і повинен перевищувати значення 2,7 [22, с. 41]. Формула розрахунку коефіцієнта наступна:

$$K_{\text{об.вл.кап.}} = \frac{\text{Чистий дохід від реалізації продукції (2000) (форма №2)};}{\text{Власний капітал (1495 + 1520 + 1525 + 1660) (форма №1)}}; \quad (2.5)$$

Таблиця 2.6

Динаміка коефіцієнта обороту власного капіталу ПрАТ «ЗСК»

	2019	2020	2021
Коефіцієнт обороту власного капіталу	2.6454249	2.661836	0.5530336
Нижня межа	2,7	2,7	2,7

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [22, 24, 25, 26]

Після проведення аналізу динаміки показника було виявлено, що його значення мають негативну тенденцію: з 2,64 в 2019 році вони знизилися до 0,55 в 2021 році. Така динаміка не відповідає рекомендованим значенням.

Зниження коефіцієнта обороту власного капіталу може бути пов'язане зі зменшенням чистої виручки від реалізації продукції, або зі збільшенням середньої вартості власного капіталу. Це може статися, наприклад, через неефективне використання ресурсів підприємства, погіршення кон'юнктури на ринку, збільшення конкуренції, несприятливу зміну законодавства або інших факторів. Також можливо, що підприємство здійснює збільшення свого капіталу шляхом залучення кредитів або інших джерел фінансування, що може призвести до збільшення середньої вартості власного капіталу та зниження коефіцієнта обороту власного капіталу.

Коефіцієнт обертання дебіторської заборгованості визначається як відношення виручки підприємства до середньої величини дебіторської заборгованості підприємства за період, що показує, у скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість. Для ефективної роботи

підприємства коефіцієнт повинен зростати з кожним періодом і бути більшим за 18 [10, с. 16]. Розраховується за формулою:

$$K_{об.деб.заб.} = \frac{\text{Чистий дохід від реалізації продукції (2000) (ф. №2)}}{\text{Дебіторська заборгованість (1040 + 1120 + \dots + 1155 + 1170) (ф. №1)}}; \quad (2.6)$$

Таблиця 2.7

Динаміка коефіцієнта обертання дебіторської заборгованості

	2019	2020	2021
Коефіцієнт обертання дебіторської заборгованості	5.953896451	6.184669943	2.036100892
Нижня межа	18	18	18

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [10, 24, 25, 26]

Початкове значення коефіцієнта становило 5,95 на початку першого періоду. Це означає, що чиста виручка від реалізації продукції підприємства перевищує середню величину його дебіторської заборгованості більш ніж у 5 разів. Проте цей показник не досягає нормальних значень та поступово знижується, що є негативним для компанії.

- Зниження коефіцієнта обертання дебіторської заборгованості може бути пов'язано з наступними факторами:
- Збільшення строку платежу з боку покупців, що призводить до збільшення дебіторської заборгованості підприємства.
- Збільшення обсягу продажів за кредит, що також призводить до збільшення дебіторської заборгованості.
- Недостатня робота зі зменшення дебіторської заборгованості, зокрема, недостатня ефективність контролю за виконанням платежів з боку покупців.
- Зменшення обсягу продажів, що може відбитися на зниженні обертності дебіторської заборгованості.

Період погашення дебіторської заборгованості визначає середній термін, за який підприємство здійснює інкасацію дебіторської заборгованості, тобто період погашення заборгованості, що розраховується шляхом поділу

періоду аналізу на коефіцієнт обертання дебіторської заборгованості. Для ефективної роботи підприємства цей показник повинен зменшуватися з кожним періодом та не перевищувати 20 днів [11, с. 18]. Розрахунок виконується за вищезгаданою формулою:

$$K_{\text{пог.деб.заб.}} = \frac{360}{K_{\text{об.деб.заб.}}} \quad (2.7)$$

Таблиця 2.8

Динаміка періоду погашення дебіторської заборгованості

	2019	2020	2021
Період погашення дебіторської заборгованості	60.46460548	58.20844173	176.8085272
Верхня межа	20	20	20

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [11, 24, 25, 26]

Початкове значення коефіцієнта періоду погашення дебіторської заборгованості становить 60,4 на початку досліджуваного періоду, що означає, що середній термін погашення заборгованості на 2016 рік складав приблизно 60-61 день. Проте, станом на 2020 та 2021 роки, середній термін погашення склав 58 та 176 днів відповідно. Аналіз даних показав негативну тенденцію до збільшення значення показника, що не відповідає нормальним значенням.

Підвищення середнього терміну погашення дебіторської заборгованості може бути пов'язано зі зростанням кількості невиплачених рахунків, затримок платежів з боку клієнтів, погіршенням фінансового стану компанії або з іншими факторами, що впливають на заборгованість підприємства. Також можливо, що компанія збільшила обсяг продажів, але не змогла швидко зібрати гроші від своїх клієнтів, що призвело до збільшення середнього терміну погашення дебіторської заборгованості.

Період погашення кредиторської заборгованості відображає середній термін оплати короткострокових заборгованостей підприємством. Цей показник розраховується як відношення періоду аналізу до коефіцієнту оборотності кредиторської заборгованості. Зменшення показника відображає скорочення часу, потрібного підприємству для погашення заборгованості

перед кредиторами. Для нормально функціонуючого підприємства цей показник повинен знижуватися з кожним періодом. Розрахунок цього показника проводиться за формулою:

$$P_{\text{пог. кред.зоб.}} = \frac{\text{Поточні зобов'язання (1695 - 1660)(ф. №1) \times 360}{\text{Собівартість реалізації (2050)(ф. №2)} ; \quad (2.8)$$

Таблиця 2.9

Динаміка періоду погашення кредиторської заборгованості

	2019	2020	2021
Період погашення кредиторської заборгованості	44.08240388	34.97895353	442.7727259

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [8, 24, 25, 26]

На початку першого періоду значення показника періоду погашення кредиторської заборгованості становить 44,082, що вказує на середній період сплати підприємством короткострокової заборгованості в розмірі 44 днів. Але на 2020 рік рівень цього показника склав 34,9, що свідчить про те, що період сплати короткострокової заборгованості зменшився. Однак, в тексті сказано, що показник має тенденцію до підвищення свого рівня, що є негативним для підприємства.

Збільшення періоду сплати кредиторської заборгованості може бути пов'язано з рядом факторів, таких як зміна умов договору з постачальниками, зміни відстрочки платежу, збільшення кількості замовлень, зменшення обсягів продажів та інші фактори. Якщо період погашення кредиторської заборгованості збільшується, це може призвести до зниження рівня ліквідності підприємства, збільшення зобов'язань перед кредиторами та погіршення його кредитної історії. Таким чином, для підтримки фінансової стійкості підприємства важливо здійснювати контроль над періодом погашення кредиторської заборгованості та забезпечувати своєчасну оплату боргів.

Рентабельність власного капіталу відображає частку чистого прибутку, який був зароблений за рахунок вкладеного в підприємство власного капіталу, і вказує на потенційні можливості розширення діяльності підприємства. Цей показник повинен збільшуватися з кожним періодом для нормально

функціонуючих підприємств. Рентабельність власного капіталу розраховується за формулою:

$$R_{\text{вл.кап.}} = \frac{\text{Чистий прибуток (2350) (ф. № 2)}}{\text{Власний капітал (1495) (ф. №1)}}; \quad (2.9)$$

Таблиця 2.10

Динаміка рентабельності власного капіталу

	2019	2020	2021
Рентабельність власного капіталу	0.068847656	0.066329871	0.297755698

Джерело: Розраховано автором на основі джерел [7, 24, 25, 26]

Проведений аналіз показав, що рентабельність власного капіталу зросла з 0,06 до 0,29 протягом досліджуваного періоду. Це позитивний знак і свідчить про те, що підприємство здатне досягати більш високого рівня прибутку від свого капіталу та може розширювати свою діяльність.

Підвищення рентабельності власного капіталу може бути пов'язане зі збільшенням чистого прибутку підприємства, зменшенням власного капіталу або їх комбінацією. Якщо чистий прибуток зростає, а обсяг власного капіталу залишається стабільним або зменшується, рентабельність власного капіталу збільшується. Також може відбуватися оптимізація структури капіталу, наприклад, зменшення залежності від позичених коштів, що може підвищити рентабельність власного капіталу.

Розрахуємо імовірність банкрутства підприємства ПрАТ «ЗСК» за моделлю R. Це статистична модель, яка використовується для прогнозування імовірності банкрутства підприємства на основі фінансових показників. Вона була розроблена професором Едвардом Альтманом в 1968 році і пізніше модифікована для різних галузей.

Під час аналізу використовуються такі фінансові показники, що оцінюють ліквідність, рентабельність та фінансову стійкість підприємства.

Модель R має вигляд:

$$R=0,838x_1 + x_2 + 0,054x_3 + 0,63x_4. \quad (2.10)$$

$$X_1 = \frac{\text{Оборотні активи (1095)}}{\text{Загальна вартість активів (1300)}}, \quad (2.11)$$

$$X_2 = \frac{\text{Чистий прибуток (2350) (ф. № 2)}}{\text{Власний капітал (1495) (ф. №1)}}, \quad (2.12)$$

$$X_3 = \frac{\text{Чистий дохід (2000) (ф. №2)}}{\text{Загальна вартість активів (1300) (ф. №1)}}; \quad (2.13)$$

$$X_4 = \frac{\text{Чистий прибуток (2350)}}{\text{Сумарні витрати (2050 + 2120 + 2130 + 2140 + 2180 + 2250 + 2255 + 2270)}}; \quad (2.14)$$

Імовірність банкрутства підприємства у відповідності зі значенням моделі R визначається:

Таблиця 2.11

Імовірність підприємства збанкрутувати відповідно до значення R

Значення R	Імовірність банкрутства, відсотків
Менше 0	Максимальна (90-100)
0-0,18	Висока (60-80)
0,18-0,32	Середня (35-50)
0,32-0,42	Низька (15-20)
Більше 0,42	Мінімальна (до 10)

Джерело: Складено автором на основі джерела [38]

Якщо значення R менше 0, то максимальна імовірність банкрутства становить від 90 до 100 відсотків. Значення R від 0 до 0,18 вказує на високий ризик банкрутства, де ймовірність коливається між 60 і 80 відсотками. Значення R в діапазоні 0,18-0,32 вказує на середній ризик банкрутства, де ймовірність коливається від 35 до 50 відсотків. Значення R в діапазоні 0,32-0,42 вказує на низький ризик банкрутства, де ймовірність коливається між 15 і 20 відсотками. І, нарешті, якщо значення R більше 0,42, то мінімальна імовірність банкрутства становить менше 10 відсотків. Ці значення допомагають оцінити ризик банкрутства підприємства та зробити відповідні висновки щодо його фінансової стабільності.

Таблиця 2.12

Імовірність банкрутства ПрАТ «ЗСК» за моделлю R

	2019	2020	2021

X1	0.226	0.210	0.161
X2	0.068	0.066	0.2978
X3	2.097	2.202	0.384
X4	0.033	0.031	0.644
R	0.393	0.381	0.866
Граничне значення	0,42	0,42	0,42
Граничне значення	0,32	0,32	0,32
Граничне значення	0,18	0,18	0,18
Граничне значення	0	0	0

Джерело: розраховано автором на основі джерел [24, 25, 26, 38]

Після проведення аналізу фінансового стану за допомогою моделі R, було встановлено, що ймовірність банкрутства підприємства за весь досліджуваний період дуже низька і становить від 0 до 10%. Такий результат є дуже позитивним для підприємства, оскільки свідчить про стійкий фінансовий стан та відсутність значних ризиків для подальшого розвитку і діяльності.

Дуже низька ймовірність банкрутства за моделлю R може бути пов'язана зі збалансованістю та стабільністю фінансового стану підприємства. Це може бути підтверджено такими показниками, як висока рентабельність виробництва, здатність покривати поточні зобов'язання за рахунок власних коштів, низький рівень заборгованості перед кредиторами, ефективне управління запасами та кредитами, достатня ліквідність. Також можливо, що підприємство має стабільний та різноманітний портфель клієнтів, що забезпечує постійні прибутки та зменшує ризик залежності від одного чи кількох клієнтів.

Отже, ПрАТ «ЗСК» має незадовільну характеристику результатів фінансово-господарської діяльності, що пов'язано з ризиками корпоративного управління, зокрема - тенденцією до зниження абсолютної ліквідності. Це означає, що підприємство може мати проблеми з погашенням рекомендованої частини короткострокових пасивів. Проте, незважаючи на це, підприємство здатне вчасно сплатити свої короткострокові та довгострокові борги, та має нормальні показники рентабельності.

Загалом, оцінка ефективності організаційно-економічного механізму корпоративного управління є важливим елементом в управлінні будь-якою компанією, який допомагає забезпечити її конкурентоспроможність та успішне функціонування.

ІІІ РОЗДІЛ. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРАТ «ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ СИРОРОБНИЙ КОМБІНАТ»

3.1. Підвищення ефективності функціонування наглядової ради підприємства.

В другому розділі було проведено аналіз корпоративного управління підприємства ПрАТ «Звенигородський сироробний комбінат», в результаті якого були виявлені деякі негативні тенденції. Зокрема, на підприємстві спостерігалось скорочення виробництва. У той же час, результати аналізу можуть свідчити про наявність проблем з корпоративним управлінням, рентабельністю та ліквідністю підприємства. Для поліпшення фінансового стану підприємства можуть бути запропоновані різні напрямки вдосконалення, такі як підвищення ефективності роботи наглядової ради, та покращення роботи комітету оплати.

Покращення роботи наглядової ради ПрАТ можна досягти за допомогою ряду заходів:

1. Підвищення кваліфікації членів наглядової ради та забезпечення доступу до актуальної інформації про сучасні методи управління та корпоративного права.

Підвищення кваліфікації членів наглядової ради та забезпечення їм доступу до актуальної інформації про сучасні методи управління та корпоративного права є важливими факторами для ефективного функціонування ради. Це дозволяє забезпечити ефективний нагляд за діяльністю компанії, зменшити ризики щодо корпоративного управління та підвищити рівень довіри акціонерів та інших зацікавлених сторін. Одним з ефективних способів підвищення кваліфікації може стати організація тренінгів, семінарів та круглих столів для членів наглядової ради, а також

залучення до співпраці професійних консультантів зі спеціалізованих підрозділів.

2. Розробка та впровадження ефективної системи оцінки роботи наглядової ради. Це може бути здійснено шляхом визначення критеріїв оцінки та створення інструментів для оцінки.

Розробка та впровадження ефективної системи оцінки роботи наглядової ради є важливим етапом для забезпечення її ефективності та продуктивності. Визначення чітких критеріїв оцінки дозволяє оцінити роботу членів наглядової ради на основі об'єктивних параметрів, що в свою чергу допомагає виявити сильні та слабкі сторони їх діяльності. Створення інструментів для оцінки дозволяє систематизувати та автоматизувати процес оцінки, що полегшує роботу та допомагає зменшити можливі помилки в оцінці.

3. Розвиток інформаційно-аналітичної системи, яка надаватиме детальну інформацію про діяльність компанії та підприємницький клімат в галузі.

Розвиток інформаційно-аналітичної системи може бути важливим кроком у покращенні діяльності наглядової ради. Це дозволить забезпечити членів наглядової ради доступом до актуальної інформації про діяльність компанії, ринкові тенденції та підприємницький клімат в галузі. За допомогою такої системи можна здійснювати моніторинг ризиків, прогнозування та аналізування фінансової стійкості компанії, що забезпечить більш ефективне управління ризиками та прийняття обґрунтованих рішень.

4. Встановлення ефективного механізму комунікації між наглядовою радою та керівництвом компанії, що дозволить забезпечити належний рівень інформаційної взаємодії.

Встановлення ефективного механізму комунікації між наглядовою радою та керівництвом компанії є ключовим фактором успіху в забезпеченні

належного рівня інформаційної взаємодії. Для досягнення цієї мети можна використовувати різні інструменти, такі як щомісячні зустрічі між членами наглядової ради та керівництвом компанії, систему звітності, щодо ключових показників діяльності компанії, а також встановити взаємні відносини з метою обговорення питань, що стосуються роботи наглядової ради та діяльності компанії в цілому.

5. Розробка та впровадження етичних стандартів для членів наглядової ради, які дозволять забезпечити високий рівень професійної поведінки та запобігати конфліктам інтересів.

Розробка та впровадження етичних стандартів для членів наглядової ради є важливим елементом забезпечення високого рівня професіоналізму та етики в роботі. Це може бути зроблено шляхом створення кодексу поведінки, який міститиме принципи, правила та норми поведінки для членів наглядової ради. Такий кодекс допоможе уникнути конфліктів інтересів та забезпечити належний рівень довіри до наглядової ради. Крім того, він може стати важливим інструментом в процесі підвищення свідомості та розвитку культури професійної поведінки серед членів наглядової ради.

6. Підвищення відповідальності членів наглядової ради перед акціонерами та іншими стейкхолдерами компанії.

Підвищення відповідальності членів наглядової ради перед акціонерами та іншими стейкхолдерами компанії може бути досягнуто шляхом зміни законодавства, розробки кодексу поведінки для членів наглядової ради, встановлення механізмів контролю за їх діяльністю та розробки процедур відповідальності за порушення вимог. Такі заходи можуть допомогти збільшити рівень довіри до наглядової ради та підвищити її ефективність у здійсненні контролю за діяльністю компанії.

7. Проведення регулярних оглядів та ревізій діяльності наглядової ради з метою виявлення та усунення недоліків в її роботі.

Ревізія діяльності наглядової ради полягає у перевірці діяльності виконавчого органу та його відповідності законодавству, статуту підприємства та прийнятих рішень наглядової ради. Ревізії можуть бути запланованими або непередбачуваними, а їхні результати є підставою для прийняття важливих управлінських рішень.

Ревізія діяльності наглядової ради сприяє поліпшенню корпоративного управління, забезпечує збереження майна та інтересів підприємства, а також захищає права акціонерів та інших зацікавлених сторін. Тому проведення ревізій діяльності наглядової ради є необхідним елементом ефективного корпоративного управління.

Загалом, покращення роботи наглядової ради ПрАТ є важливим елементом у забезпеченні ефективного корпоративного управління та створенні умов для стабільного та успішного функціонування компанії.

1. Ефективне корпоративне управління: Наглядова рада відповідає за встановлення ефективного корпоративного управління в компанії, забезпечуючи контроль за діяльністю керівництва, прийняття важливих рішень та забезпечення відповідності дій компанії законодавству та внутрішнім правилам.

2. Збільшення довіри інвесторів: Якщо наглядова рада працює ефективно, це може сприяти збільшенню довіри інвесторів до компанії, що може мати позитивний вплив на капіталізацію та стабільність підприємства.

3. Зменшення ризиків: Наглядова рада може виявляти потенційні ризики для підприємства та розробляти стратегії їх запобігання або зменшення, що може зменшити можливі збитки для компанії.

4. Підвищення інноваційної активності: Ефективна наглядова рада може допомогти компанії стати більш інноваційною та гнучкою, прискорити процес прийняття рішень та запровадження нових ідей, що може збільшити конкурентоспроможність компанії на ринку.

3.2. Вдосконалення роботи комітету з оплати праці.

Комітет з оплати є одним із ключових органів управління корпорацією, який відповідає за розробку та реалізацію політики оплати праці в компанії. Щоб підвищити ефективність роботи даного комітету, підприємству слід звернути увагу на такі моменти:

1. Формування складу комітету. Важливо, щоб до складу комітету входили експерти з різних областей, які мають відповідні знання та досвід в галузі управління персоналом, фінансами, правом тощо. Крім того, важливо враховувати рівень компетентності та професійну репутацію кожного члена комітету.

2. Встановлення прозорості системи оплати праці. Комітет повинен розробити і реалізувати систему оплати праці, яка буде зрозумілою та прозорою для всіх працівників компанії. Система повинна відображати вагомість робочих місць та відповідальність за роботу, а також забезпечувати стимулювання працівників до досягнення цілей компанії.

3. Використання різних форм оплати праці. Крім основної заробітної плати, Комітет повинен розглянути можливість використання інших форм оплати праці, таких як бонуси, опції на акції та інші. Це може допомогти стимулювати працівників до досягнення більш високих результатів та привернути до компанії талановитих фахівців.

4. Впровадження системи оцінки роботи працівників. Комітет повинен визначити механізм оцінки роботи працівників, який буде об'єктивним та зрозумілим для всіх. Оцінка повинна базуватися на досягненні результатів та виконанні завдань компанії, а також на особистих якостях та професійних навичках працівника.

Впровадження системи оцінки роботи працівників може допомогти компанії ефективніше використовувати трудові ресурси та забезпечити належний рівень мотивації працівників. Для цього потрібно визначити критерії оцінки роботи, створити інструменти для збору даних та оцінки

результатів роботи працівників, а також визначити механізми стимулювання кращих працівників та вдосконалення роботи тих, хто не відповідає потрібним стандартам. Така система може бути корисною як для самої компанії, так і для її працівників, які отримають можливість вдосконалювати свої навички та зростати професійно.

5. Моніторинг ринкових тенденцій. Комітет повинен постійно відстежувати ринкові тенденції з оплати праці та враховувати їх при формуванні політики оплати в компанії. Важливо зберігати конкурентоспроможність компанії на ринку праці, адже це допоможе зберегти та повернути кваліфікованих співробітників.

Відстежування ринкових тенденцій з оплати праці є важливим елементом формування політики оплати в компанії. Це дозволяє підприємству відповідати на зміни в ринкових умовах та забезпечувати конкурентоздатність з іншими компаніями на ринку. Для цього можна використовувати різні джерела інформації, такі як аналіз звітності конкурентів, дослідження ринку праці, опитування працівників тощо. На основі отриманих даних компанія може внести зміни до своєї політики оплати, щоб забезпечити мотивацію та задоволеність робітників.

Інший спосіб покращити роботу Комітету з оплати - це залучення консультантів з питань оплати праці. Це може бути зовнішнє консультування або навіть створення спеціального відділу в компанії, який буде відповідати за вивчення ринкових тенденцій, визначення адекватної оплати праці, розробку та впровадження системи стимулювання працівників тощо.

Залучення консультантів з питань оплати праці може допомогти компанії у визначенні оптимальної політики оплати та формуванні конкурентоспроможних пропозицій для працівників. Консультанти можуть надати цінну інформацію про ринкові ставки, практики оплати у схожих компаніях та рекомендації щодо розробки програми оплати праці відповідно до стратегії бізнесу компанії. В результаті залучення консультантів компанія

може забезпечити справедливу та конкурентоспроможну оплату своїм працівникам, що може позитивно позначитися на мотивації та задоволеності працівників та підвищити їхню продуктивність.

Також можна розглянути можливість впровадження програм підвищення кваліфікації для членів Комітету з оплати, що допоможе їм бути в курсі останніх тенденцій та розуміти складні процеси розробки систем оплати праці.

Загалом, покращення роботи даного комітету вимагає від управління компанії уваги до цього аспекту корпоративного управління та готовності до вдосконалення організаційних процесів.

Отже, покращення роботи комітету оплати може позитивно вплинути на підприємство, оскільки це дозволить залучити та утримати висококваліфікованих працівників, які є ключовим ресурсом для успішної діяльності компанії. Наявність ефективною політики оплати праці може збільшити мотивацію працівників, підвищити їх продуктивність, знизити текучість кадрів та підвищити загальну якість роботи підприємства. Крім того, розробка чіткої та прозорої політики оплати праці дозволить компанії бути більш конкурентоспроможною на ринку праці та залучати найкращих кандидатів.

ВИСНОВКИ

Тема дослідження є важливою і актуальною, оскільки ефективне корпоративне управління є ключовим фактором успішної діяльності будь-якої компанії в сучасних умовах. За допомогою організаційно-економічного механізму корпоративного управління компанії можуть забезпечити оптимальне використання ресурсів та ефективну реалізацію стратегічних цілей. Дослідження цієї теми має велике значення для бізнесу, оскільки дозволяє зрозуміти принципи та практичні аспекти корпоративного управління і сприяє розвитку інноваційних підходів у цій сфері.

Організаційно-економічний механізм корпоративного управління забезпечує ефективне реалізацію економічних інтересів учасників корпорації при формуванні та розподілі ресурсів і прибутку. Використання організаційного та економічного механізмів корпоративного управління дозволяє забезпечити розвиток акціонерного товариства у просторі та часі, підпорядкувавши його цілям сталого розвитку, економічному зростанню, справедливому розподілу результатів та дотриманню суспільних інтересів щодо економічного розвитку територій, екологічної безпеки та недопущення дискримінації. Оновлення та оптимізація організаційно-економічного механізму є життєво важливим для корпорацій.

Організаційно-економічний механізм корпоративного управління ПрАТ складається з таких елементів:

- системи управління компанією;
- органів управління;
- стратегічного планування;
- процесу прийняття управлінських рішень;
- контролю за виконанням цих рішень;
- взаємодії зі зацікавленими сторонами, такими як акціонери, партнери, клієнти та співробітники.

Складний процес формування організаційно-економічного механізму корпоративного управління ПрАТ передбачає урахування специфіки ринку,

конкурентних переваг, потреб споживачів та інших факторів. Ефективний механізм забезпечує стабільний розвиток компанії, досягнення стратегічних цілей і завдань, ефективне використання ресурсів та мінімізацію ризиків, що сприяє збільшенню прибутку та конкурентоздатності компанії.

Процес формування організаційно-економічного механізму складається з наступних етапів:

1. Аналіз інтересів учасників та стратегічних цілей компанії.
2. Визначення структури управління та повноважень керівництва.
3. Розробка процедур інформаційного забезпечення управління.
4. Встановлення системи взаємодії між підрозділами компанії.
5. Розробка процедур контролю за виконанням стратегічних цілей та взаємодією зі зацікавленими сторонами.
6. Розробка системи мотивації працівників.
7. Оцінка ефективності механізму та внесення необхідних змін.

Приватне акціонерне товариство "Звенигородський сироробний комбінат", або "ПрАТ ЗСК", було зареєстровано Звенигородською районною державною адміністрацією Черкаської області в Україні 22 вересня 1995 року. Юридична адреса компанії знаходиться за адресою вулиця Козачанська 35-А у місті Звенигородка. Згідно з документами, статутний капітал ПрАТ "ЗСК" становить 188855557 гривень. Основною діяльністю компанії є перероблення молока, виробництво масла та сиру.

Вищим органом управління товариством є загальні збори. компанія працює над покращенням своєї репутації на ринку та забезпеченням відкритості та прозорості в своїй діяльності. Організаційна структура – лінійно-функціональна.

В другому розділі було проведено аналіз роботи організаційно-економічного механізму підвищення ефективності корпоративного управління на прикладі ПрАТ «Звенигородський сироробний комбінат»,

внаслідок якого були виявлені деякі негативні тенденції. Зокрема, на підприємстві спостерігалось скорочення виробництва. Результати аналізу можуть свідчити про наявність проблем з корпоративним управлінням, рентабельністю та ліквідністю підприємства. Для поліпшення фінансового стану підприємства були запропоновані різні напрямки вдосконалення, такі як:

- підвищення ефективності функціонування наглядової ради підприємства;
- вдосконалення роботи комітету з оплати праці.

Виконання цих рекомендацій призведе до:

1. Підвищення ефективності корпоративного управління.
2. Зниження ризиків, що пов'язані з неефективним управлінням компанією. Це може допомогти зберегти репутацію компанії та запобігти можливим фінансовим втратам.
3. Збільшення довіри інвесторів та партнерів компанії до її діяльності та ділових перспектив.
4. Вдосконалення взаємодії між учасниками, зокрема між акціонерами, керівництвом та співробітниками.
5. Підвищення інвестиційної привабливості, оскільки інвестори будуть більш зацікавлені в інвестуванні в стабільну та ефективну організацію.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Kose John, Lemma W Senbet. Corporate governance and board effectiveness : Department of Finance, College of Business, University of Maryland, Tydings Hall, College Park : Maryland : 1998. 403 с.
2. Niklas Harki. Utilizing online video to lead an organizational age. Department of Management and International Business, University of OULU : Oulu Finland : 2017. 108 с.
3. Taru Asplund. Virtual team communication in a multicultural decentralized organization. Naaga-Helia University of Applied Sciences : Helsinki : 2019. 57 с.
4. Богомолець Д. А. Корпоративне управління як складова загальної теорії менеджменту : Наука молода. Київ. 2014. 166 с.
5. В.І. Головка, І.А. Дерун. Комп'ютерний практикум з економічного аналізу. КНУ ім Тараса Шевченка : Київ : 2017. 210 с.
6. Готра В.В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство : Мукачево : 2017. 223 с.
7. Гриньова В.М., Попов О.Є. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні. Вид. ХДЕУ : Харків : 2003. – 340 с.
8. Громова А.Є. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету: Вінниця : 2016. 47 с.
9. Давиденко Н. М. Оцінювання ефективності корпоративного управління акціонерними товариствами. Вісник Львівської комерційної академії : Львів : 2011. 111 с.
10. Животок Е.Б. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення. Київський національний університет технологій та дизайну : Київ : 2017. 39 с.

11. Закон України «Про акціонерні товариства» № 2792-IX від 01.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
12. І. М. Жоган, Л. М. Савчук Корпоративна культура в системі управління підприємством. Національний технічний університет України «КПІ» : Київ : 2009. 3 с. URL : https://economy.kpi.ua/files/files/69_kpi_2009.pdf
13. Ілляшенко О. В. Механізми системи економічної безпеки підприємства: монографія. О. В. Ілляшенко : Київ 2016. 168 с.
14. Корж Н., Пожванюк О. Особливості управління в акціонерних товариствах України. Вид. Траекторія науки : Київ : 2017. 9 с.
15. Корнійчук Г.В. Економічний зміст фінансового потенціалу підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету : Ужгород : 2016. 29 с.
16. Костецький Я. Факторний аналіз рентабельності діяльності сільськогосподарських підприємств. Тернопільський національний економічний університет : Тернопіль : 2012. 181 с.
17. Куцик В.І., Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності інтегрованих корпоративних систем. Науковий вісник Херсонського державного університету : Херсон : 2017. 65 с.
18. Мальська М.П. Корпоративне управління: теорія та практика. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого : Харків : 2012. 112 с.
19. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. «Про затвердження Принципів корпоративного управління» № 955 від 22 липня 2014 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14#Text>
20. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» : Київ : 2016. 12 с.
21. Пан Л. В. Збалансована система показників (Balanced Scorecard – BSC) як інструмент ефективного управління стратегією організації. Вид. Наукові записки : Київ : 2003. 8 с.

22. Річна інформація емітента цінних паперів (річний звіт) ПрАТ «Звенигородський Сироробний Комбінат» за 2019 рік. URL: https://zvitnist.com/00447818_PRYVATNE_AKCONERNE_TOVARYSTVO_Z_VENYHORODSKYY_SYRO

23. Річна інформація емітента цінних паперів (річний звіт) ПрАТ «Звенигородський Сироробний Комбінат» за 2020 рік. URL: https://zvitnist.com/00447818_PRYVATNE_AKCONERNE_TOVARYSTVO_Z_VENYHORODSKYY_SYRO

24. Річна інформація емітента цінних паперів (річний звіт) ПрАТ «Звенигородський Сироробний Комбінат» за 2021 рік. URL: https://clarity-project.info/edr/00447818/finances?current_year=2021

25. Романова Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка : Полтава : 2016. 21 с.

26. Сватюк О. Р., Основні елементи організаційного та економічного механізму корпоративного управління акціонерними товариствами. Вид. Економіка і організація управління : Львів : 2014. 242 с.

27. Солодкая М. С. Надійність, ефективність, якість систем управління. Вид. Теоретичний журнал «Credo» : Оренбург : 2017. 46 с.

28. Старостенко Г. Г., Мірко Н. В. Фінансовий аналіз, Навч. Посібник. Дніпровський Державний Технічний Університет : Дніпро : 2019. 224 с.

29. Т. І. Лозова, Г. Ю. Олійник, А. І. Белова., Організаційно економічний механізм управління корпоративними змінами по критерію стійкості. Київський Національний Торговельно-Економічний Університет : Київ : 2020. 16 с.

30. Тикин В. С. Эффективность – не коэффициент. Вид. Економічні науки : Київ : 2009. 97 с.

31. Удосконалення корпоративного управління в умовах глобалізації. Вісник економічної науки України : Київ : 2012. 26 с.

32. Черпак А. Є. Сутність та складові організаційного механізму управління корпораціями, збірник наук. пр. Київський Національний Університет імені Вадима Гетьмана : Київ : 2011. 83 с.
33. Чухно А. Перехід до ринкової економіки. Вид. Наукова думка : Київ : 1995. 38 с.
34. Шашкока М. В. Оцінка ефективності корпоративного управління оператора мобільного зв'язку на основі системи збалансованих показників. Корпоративний менеджмент : Харків : 2016. 131 с.
35. Шершньова З. Комплексні стратегії у стратегічному розвитку інтегрованих корпоративних структур. Київський Національний Економічний Університет імені Вадима Гетьмана : Київ : 2010. 103 с.
36. Ященко Вікторія. Методи аналізу ймовірності настання банкрутства на підприємстві. Національний Університет «Острозька Академія» : Острог : 2015. 15 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Баланс підприємства ПрАТ «ЗСК» за 2020 рік

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ СИРОРОБНИЙ КОМБІНАТ"
#00447818

Фінансова звітність за 2020 рік

2022 2021 2020

J0900108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	738.00	353.00
первісна вартість	1001	3 314.00	3 221.00
накопичена амортизація	1002	2 576.00	2 868.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5 058.00	430.00
Основні засоби	1010	102 355.00	102 790.00
первісна вартість	1011	220 241.00	236 532.00
знос	1012	117 886.00	133 742.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	0.00
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00
первісна вартість	1021	0.00	0.00
накопичена амортизація	1022	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	0.00
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	0.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	0.00
Відстрочені податкові активи	1045	40.00	40.00
Гудвіл	1050	0.00	0.00
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	0.00
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	0.00	0.00
Усього за розділом I	1095	108 191.00	103 613.00

Продовження додатку А

II. Оборотні активи Запаси	1100	116 892.00	148 039.00
Виробничі запаси	1101	36 577.00	48 027.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	0.00
Готова продукція	1103	76 639.00	95 832.00
Товари	1104	3 676.00	4 180.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	0.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	0.00
Векселі одержані	1120	0.00	0.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	156 898.00	163 668.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7 776.00	9 196.00
з бюджетом	1135	1 835.00	11.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	0.00
з нарахованих доходів	1140	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	0.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 721.00	2 519.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Г роші та їх еквіваленти	1165	84 024.00	65 342.00
Готівка	1166	120.00	75.00
Рахунки в банках	1167	83 904.00	65 267.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	0.00
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	0.00
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	0.00
резервах незароблених премій	1183	0.00	0.00
інших страхових резервах	1184	0.00	0.00
Інші оборотні активи	1190	209.00	157.00
Усього за розділом II	1195	369 355.00	388 932.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	0.00
Баланс	1300	477 546.00	492 545.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	230 056.00	230 056.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	0.00

Продовження додатку А

Капітал у дооцінках	1405	0.00	0.00
Додатковий капітал	1410	37 605.00	37 605.00
Емісійний дохід	1411	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	0.00
Резервний капітал	1415	1 010.00	1 010.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	83 585.00	108 610.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	0.00
Вилучений капітал	1430	0.00	0.00
Інші резерви	1435	0.00	0.00
Усього за розділом I	1495	352 256.00	377 281.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	0.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	0.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	5 601.00	3 956.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	0.00
Цільове фінансування	1525	0.00	0.00
Благодійна допомога	1526	0.00	0.00
Страхові резерви	1530	0.00	0.00
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	0.00
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	0.00
резерв незароблених премій	1533	0.00	0.00
інші страхові резерви	1534	0.00	0.00
Інвестиційні контракти	1535	0.00	0.00
Призовий фонд	1540	0.00	0.00
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	0.00
Усього за розділом II	1595	5 601.00	3 956.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
Векселі видані	1605	0.00	0.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	0.00
товари, роботи, послуги	1615	79 709.00	70 879.00
розрахунками з бюджетом	1620	2 403.00	1 731.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	0.00
розрахунками зі страхування	1625	810.00	1 459.00
розрахунками з оплати праці	1630	2 188.00	2 609.00
за одержаними авансами	1635	5 171.00	1 501.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	0.00

Продовження додатку А

із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	0.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	0.00
Поточні забезпечення	1660	26 369.00	30 240.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	0.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	3 039.00	2 889.00
Усього за розділом III	1695	119 689.00	111 308.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	0.00
Баланс	1900	477 546.00	492 545.00

ДОДАТОК Б

Звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ЗСК» за 2020 рік

J0900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 084 754.00	1 001 624.00
Чисті зароблені страхові премії	2010	0.00	0.00
Премії підписані, валова сума	2011	0.00	0.00
Премії, передані у перестраховання	2012	0.00	0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0.00	0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	834 344.00	762 100.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0.00	0.00
Валовий: прибуток	2090	250 410.00	239 524.00
збиток	2095	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0.00	0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	21 911.00	4 449.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0.00	0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	43 119.00	36 768.00
Витрати на збут	2150	173 494.00	163 015.00
Інші операційні витрати	2180	23 296.00	13 123.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0.00	0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	32 412.00	31 067.00
збиток	2195	0.00	0.00
Дохід від участі в капіталі	2200	0.00	0.00
Інші фінансові доходи	2220	0.00	0.00
Інші доходи	2240	455.00	461.00
Дохід від благодійної допомоги	2241	0.00	0.00
Фінансові витрати	2250	780.00	1 234.00

Продовження додатку Б

Втрати від участі в капіталі	2255	0.00	0.00
Інші витрати	2270	129.00	400.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	31 958.00	29 894.00
збиток	2295	0.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-6 933.00	-5 642.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0.00	0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	25 025.00	24 252.00
збиток	2355	0.00	0.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0.00	0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	2410	0.00	0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0.00	0.00
Інший сукупний дохід	2445	0.00	0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	25 025.00	24 252.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	755 395.00	677 741.00
Витрати на оплату праці	2505	106 422.00	89 840.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	18 407.00	15 649.00
Амортизація	2515	18 179.00	15 510.00
Інші операційні витрати	2520	171 272.00	165 043.00
Разом	2550	1 069 675.00	963 783.00

Продовження додатку Б

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 300 555 578.00	2 300 555 578.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 300 555 578.00	2 300 555 578.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.01	0.01
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.01	0.01
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.00	0.00

ДОДАТОК А

Баланс підприємства ПрАТ «ЗСК» за 2021 рік

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ СИРОРОБНИЙ КОМБІНАТ"
#00447818

Фінансова звітність за 2021 рік

2022 2021 2020

J0900108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	353.00	59.00
первісна вартість	1001	3 221.00	3 019.00
накопичена амортизація	1002	2 868.00	2 960.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	430.00	0.00
Основні засоби	1010	102 790.00	98 812.00
первісна вартість	1011	236 532.00	250 058.00
знос	1012	133 742.00	151 246.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	0.00
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00
первісна вартість	1021	0.00	0.00
накопичена амортизація	1022	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	0.00
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	0.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	0.00
Відстрочені податкові активи	1045	40.00	40.00
Гудвіл	1050	0.00	0.00
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	0.00
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	0.00	0.00
Усього за розділом I	1095	103 613.00	98 911.00

Продовження додатку В

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	0.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	0.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3 956.00	2 016.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	0.00
Цільове фінансування	1525	0.00	0.00
Благодійна допомога	1526	0.00	0.00
Страхові резерви	1530	0.00	0.00
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	0.00
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	0.00
резерв незароблених премій	1533	0.00	0.00
інші страхові резерви	1534	0.00	0.00
Інвестиційні контракти	1535	0.00	0.00
Призовий фонд	1540	0.00	0.00
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	0.00
Усього за розділом II	1595	3 956.00	2 016.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
Векселі видані	1605	0.00	0.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	0.00
товари, роботи, послуги	1615	70 879.00	110 922.00
розрахунками з бюджетом	1620	1 731.00	3 589.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	0.00
розрахунками зі страхування	1625	1 459.00	986.00
розрахунками з оплати праці	1630	2 609.00	3 106.00
за одержаними авансами	1635	1 501.00	1 033.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	0.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	0.00
Поточні забезпечення	1660	30 240.00	30 506.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	0.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	2 889.00	1 525.00
Усього за розділом III	1695	111 308.00	151 667.00

Продовження додатку В

IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	0.00
Баланс	1900	492 545.00	509 081.00

ДОДАТОК Г

Звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ЗСК» за 2020 рік

J0900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 090 119.00	977 616.00
Чисті зароблені страхові премії	2010	0.00	0.00
Премії підписані, валова сума	2011	0.00	0.00
Премії, передані у перестраховання	2012	0.00	0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0.00	0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	874 390.00	840 252.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0.00	0.00
Валовий: прибуток	2090	215 729.00	137 364.00
збиток	2095	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0.00	0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	4 518.00	16 155.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0.00	0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	48 054.00	41 072.00
Витрати на збут	2150	178 108.00	75 069.00
Інші операційні витрати	2180	15 659.00	4 182.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0.00	0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0.00	33 196.00
збиток	2195	21 574.00	0.00
Дохід від участі в капіталі	2200	0.00	0.00
Інші фінансові доходи	2220	0.00	0.00
Інші доходи	2240	419.00	0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241	0.00	0.00
Фінансові витрати	2250	543.00	779.00
Втрати від участі в капіталі	2255	0.00	0.00

Продовження додатку Г

Інші витрати	2270	35.00	0.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0.00	32 417.00
збиток	2295	21 733.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-150.00	-7 569.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0.00	0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0.00	24 848.00
збиток	2355	21 883.00	0.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0.00	0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	2410	0.00	0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0.00	0.00
Інший сукупний дохід	2445	0.00	0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-21 883.00	24 848.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	773 978.00	734 652.00
Витрати на оплату праці	2505	115 358.00	111 961.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	20 584.00	18 172.00
Амортизація	2515	21 408.00	19 393.00
Інші операційні витрати	2520	189 564.00	95 589.00
Разом	2550	1 120 892.00	979 767.00

Продовження додатку Г

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 300 555 578.00	2 300 555 578.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 300 555 578.00	2 300 555 578.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.01	0.01
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0.01	0.01
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.00	0.00